UPPLANDS VÄSBY

Utdrag ur
sammanträdesprotokoll
Omsorgsnämnden

Utdrag ur Omsorgsnämndens sammanträdesprotokoll 2025-04-22

§ 34

Svar på remiss av motion om att utreda och införa språkkrav för anställda inom omsorgen (ON/2023:149)

Omsorgsnämndens beslut

1. Omsorgsnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen med hänvisning till social- och omsorgskontorets yttrande.
2. Yttrandet lämnas till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Michelle Khan (M), Samuel Stephan (SD) och Maria Fälth (KD) har skrivit en motion om att utreda och införa språkkrav för anställda inom omsorgen. De skriver att hög kvalitet i våra välfärdstjänster är av högsta prioritet. När man nu ser över kvalitén och genomför förändringar inom hemtjänsten anser de därför att det även är hög tid att språkkrav tas med som en del i både upphandlingsunderlag för hemtjänstföretag, och för de anställda på särskilda boenden.

De skriver vidare att Väsbyborna som har behov av omsorg ska kunna vara trygga med att den som vårdar kan göra sig förstådd, förstå och journalföra på ett förtroendeingivande och vårdsäkert sätt.

Social- och omsorgskontorets omvärldsbevakning visar att det är fler kommuner som använder sig av språktest på något av områdena äldreomsorg, barnomsorg, personlig assistans, LSS samt funktionsnedsättning inom socialpsykiatri. Regeringen tillsatte även en utredning för att analysera och ta fram förslag på hur krav på kunskaper i svenska språket för personal i äldreomsorgen kan regleras. Det huvudsakliga syftet är att stärka patientsäkerheten inom vård och omsorg av äldre. Uppdraget redovisades i slutet på november. Utredningens förslag är bland annat att inrätta språkkrav i socialtjänstlagen, att det i socialtjänstförordningen tydliggörs vad som avses med relevant nivå dvs. nivå B2 enligt Gemensam europeisk referensram för språk (Gers). Socialstyrelsen ges i uppdrag att ta fram stöd till verksamheterna om hur de kan arbeta utifrån språkkravet och göra arbetsplatsen mer språkutvecklande. Utredningen föreslår även ett svenskalyft som innebär att verksamheterna ska kunna få statsbidrag för olika former av åtgärder som syftar till att höja nivån av kunskaper i svenska språket hos personalen bland annat

språkutvecklande insatser i arbetet och språkutbildning på arbetstid samt för inköp eller framtagande av relevant språkutbildning.

Social- och omsorgskontorets yttrande

Social- och omsorgskontoret är positiva till att införa språktest och språkkrav inom äldreomsorgen för att stärka patientsäkerheten inom vård och omsorg av äldre samt att därmed öka kvaliteten. Social- och omsorgskontoret ser att det finns behov av att ställa krav både inom hemtjänst i samband med upphandlingsunderlaget enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) samt inom särskilt boende för äldre, korttidsboende och dagverksamhet. I och med social- och omsorgskontorets yttrande anses motionen besvarad.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet kan ge ekonomiska konsekvenser för utförare beroende på om de kommer använda sig av en extern leverantör som tillhandahåller språktester eller inte. Beslutet kan även innebära att vissa i personalgruppen, som inte når upp till språkkravet, kommer behöva få en handlingsplan som innefattar utbildning på arbetstid. Det kan leda till att verksamheten kommer belastas med merkostnad för utbildning samt vikarie. Inom ramen för statsbidraget äldreomsorgslyftet finns det under år 2025 dock möjlighet att använda medel för språkutveckling av personal inom äldreomsorgen tex. för kompetensutveckling och för att utbilda språkombud. Anvisningarna från Socialstyrelsen avseende äldreomsorgslyftet kom ut i slutet på februari. Upplands Väsby får rekvirera totalt 6 573 358 kr.

Barnrättsperspektivet

Det är positivt för barn om personal få möjlighet att lära sig och utveckla sin svenska för att kunna kommunicera och delta aktivt i såväl vardags-, samhälls- och arbetsliv. Det är positivt om personal inom tex. hemtjänst pratar och förstår svenska tillräckligt bra för att kunna kommunicera med barn när behov uppstår.

Omsorgsnämnden

Förslag till beslut

1. Omsorgsnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen med hänvisning till social- och omsorgskontorets yttrande.
2. Yttrandet lämnas till kommunstyrelsen.

Ordförandens förslag till beslut

Enligt kontorets förslag.

_____

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

Cheferna på avdelningen för äldre och personer med funktionsnedsättning.

Verksamhetscheferna inom Väsby stöd och omsorg.

Cheferna för särskilt boende för äldre

Motionsställarna

Beslutsunderlag

1. Motion om att utreda och införa språkkrav för anställda inom omsorgen. (KS/2023:298)
2. KF §107 Motion om att utreda och införa språkkrav för anställda inom omsorgen